

Onderwerp Nota 'Mensen maken Groningen: een ode aan vrijwillige inzet'

Steller/telnr. Harm Brouwer/ 0655498172 Bijlagen 2

Registratienummer 259457-2023

Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Jongman

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 11 Jaar 2023
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

de nota 'Mensen maken Groningen: een ode aan vrijwillige inzet' vast te stellen.

Samenvatting

De nota 'Mensen maken Groningen: een ode aan vrijwillige inzet' is een uitwerking van de actielijn vrijwilligerswerk uit de nota 'Sociale basis voor elkaar!'. Vrijwillige inzet is van grote waarde in onze samenleving. Vrijwillige inzet verhoogt de kwaliteit van leven voor individu en gemeenschap, werkt preventief op uitval en kan zorgkosten beperken door alternatieven voor formele zorg te bieden. Hoewel er nog steeds veel mensen zich vrijwillig inzetten voor andere medeburgers en maatschappelijke organisaties is er meer dan voldoende reden om extra in te zetten op het aantrekkelijk houden van vrijwilligerswerk en meer mensen over te halen ook hun steentje bij te dragen. De gemeente Groningen wil vrijwillige inzet waarderen en ondersteunen zodat Groningen een gemeenschap kan blijven waarin vrijwillige inzet hoog in aanzien staat en ook het ouder wordende deel van de samenleving goed kan blijven meedoen. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) biedt ons extra financiële mogelijkheden om hieraan te werken.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Aanleiding:

De nota 'Mensen maken Groningen: een ode aan vrijwillige inzet' is een uitwerking van de actielijn vrijwilligerswerk uit de nota 'Sociale basis voor elkaar!'. Vrijwillige inzet is van grote waarde in onze samenleving. Vrijwillige inzet verhoogt de kwaliteit van leven voor individu en gemeenschap, werkt preventief op uitval en kan zorgkosten beperken door alternatieven voor formele zorg te bieden. Het ondersteunen van vrijwilligers is een wettelijk vastgestelde opdracht binnen de WMO. Het coalitieakkoord stelt dat "vrijwilligers en mantelzorgers van onschatbare waarde in onze maatschappij zijn". Met dit uitgangspunt zien we meerdere ontwikkelingen in de samenleving die om een antwoord vragen. Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) biedt ons extra financiële mogelijkheden om hieraan te werken.

Doel:

De gemeente Groningen wil vrijwillige inzet waarderen en ondersteunen zodat Groningen een gemeenschap kan blijven waarin vrijwillige inzet hoog in aanzien staat en ook het ouder wordende deel van de samenleving goed kan blijven meedoen.

Kader

- De nota 'Sociale basis voor elkaar!' 2023-2026
- De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Argumenten en afwegingen

Het ondersteunen van vrijwilligers is een wettelijk vastgestelde opdracht binnen de WMO. Het coalitieakkoord stelt dat "vrijwilligers en mantelzorgers van onschatbare waarde in onze maatschappij zijn". Met dit uitgangspunt zien we meerdere ontwikkelingen in de samenleving die om een antwoord vragen. Ten eerste zien we dat met name door de dubbele vergrijzing in combinatie met het beleid van langer zelfstandig thuis wonen er een groeiende vraag naar vrijwilligers met betrekking tot ouderen ontstaat. Ten tweede zien we dat de "nieuwe vrijwilliger" anders dan in het verleden vooral zoekt naar kortdurende, goed planbare activiteiten zonder langdurige binding aan 1 organisatie. Ten derde is de publieke waardering van mensen in vrijwilligersbesturen afgenomen en de complexiteit van dit werk o.a. door wetgeving en bureaucratiesering toegenomen met als gevolg dat steeds meer besturen van stichtingen en verenigingen het moeilijk hebben om hun bezetting op peil te houden.

Uit al onze gesprekken kwam naar voren dat vrijwilligers respectvol en als gelijke behandeld willen worden en goed willen worden gefaciliteerd bij hun vrijwillige inzet. Van de gemeente verwachten zij dat die het vrijwilligerswerk stimuleert, waardeert en ondersteunt. Dat doen we al en daar willen we natuurlijk mee doorgaan. In deze nota proberen we op elk van de drie maatschappelijke ontwikkelingen antwoorden te formuleren.

We zien dat ouderen zowel zorgvragers als zorggevers zijn. Na pensionering genieten velen nog meerdere gezonde levensjaren en hebben zij behoefte aan aangename en zinvolle bezigheden. Wij willen onze voorzieningen voor vrijwilligerswerk beter buurtgericht inzetten om ouderen eenvoudiger te helpen zinvol vrijwillige inzet te kunnen plegen, voor verbetering van leef kwaliteit van zorgvragende ouderen maar ook voor andere maatschappelijke taken in de wijk. We versterken organisaties zoals Link050. We helpen en Humanitas zich beter op de behoeften van moderne vrijwilligers in te stellen door meer kortdurende en goed planbare vrijwilligersactiviteiten te organiseren. Ook willen we de kennis en ervaring van de overkoepelende studentenverenigingen Contractus inschakelen. We willen op verschillende niveaus besturen van stichtingen en verenigingen ondersteunen hun bestuurderswerk met plezier te kunnen blijven doen. Dit kan enerzijds door als overheid ondersteuning te bieden bij als ingewikkeld ervaren regelgeving en hulp in te roepen van andere maatschappelijke partijen zoals het bedrijfsleven met Social Return on Investment (SROI) en organisaties van bedrijven die maatschappelijk verantwoord willen ondernemen zoals Impact Noord.

Er zijn de komende coalitieperiode middelen beschikbaar ten behoeve van intensiveren van vrijwillige inzet met behulp van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). We willen de voortgang van onze interventies samen met uw raad volgen en op basis hiervan bekijken of en hoe intensivering van onze inspanningen nodig is om een sterke sociale basis in Groningen te blijven behouden.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Deze nota is tot stand gekomen samen met vele organisaties op het gebied van vrijwillige inzet, met een keur aan vrijwilligers en deelnemers vanuit de Werkgroep Toegankelijk Groningen (WTG) en de Adviesgroep Sociaal Domein Groningen (ASDG) die ons de kansen, mogelijkheden en belemmeringen hebben gedeut. Ook de samenwerkende studentenorganisaties verenigd in Contractus heeft in meerdere gesprekken een bijdrage aan deze nota geleverd. Daarnaast is gesproken met gebiedsteams en WIJ Groningen. Er is grote overeenstemming in het veld over het belang van vrijwillige inzet, waar mogelijkheden liggen en welke belemmeringen moeten worden aangepakt. De ASDG heeft ons een geschreven advies geleverd op basis van deze voorliggende nota die wij zorgvuldig hebben betrokken bij de uitwerking van de definitieve nota.

Financiële consequenties

Voor het beleidsveld vrijwillige inzet hebben we de volgende budgetten:

Vrijwillige inzet structureel		€ 1.304.950
SPUK GALA incidenteel	2023	€ 66.560
	2024	€ 241.000
	2025	€ 241.000
	2026	€ 225.580
Motie Dag van de Vrijwilliger		€ 15.000 (eenmalig)*

Op basis van een evaluatie van de inzet van middelen voor 2023 en 2024 en de uitwerking van de samenwerkingsprojecten herijken we mogelijk de financiële middelen voor 2025 en 2026.

*We bekijken op welke manier we de dag van de vrijwilliger vanaf 2024 kunnen continueren.

Overige consequenties

N.v.t.

Vervolg

We geven uitvoering aan onze beleidsvoornemens en werken daarnaast aan de doorgaande dialoog. Dit houdt in dat wij als gemeente steeds met organisaties in gesprek blijven, samenwerken en afstemmen welke kant we opgaan om de uitdaging rondom vrijwillige inzet vorm te geven. We informeren de raad jaarlijks in december over de voortgang van alle actielijnen uit de nota 'Sociale basis voor elkaar!' en zullen hierbij speciale aandacht besteden aan de door de raad gewenste informatie over de voortgang van de samenwerking met Contractus.

Lange Termijn Agenda

November 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

loco-burgemeester,
Mirjam Wijnja

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.